

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep.
0030 OSLO

Dato: 02.02.2015
Vår ref.: 2014/10571-19
Saksbehandlar: bjomidt
Dykkar ref.:10/342-

Belønningsordninga for betre kollektivtransport og mindre bilbruk - Sluttrapport frå Bergensområdet 2011 - 2014

Vi viser til avtale mellom Samferdselsdepartementet og Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune om tilskot av belønningsmidlar for perioden 2011 -2014, samt rapporteringskrava i brev frå Samferdselsdepartementet frå 4.desember 2014.

Vedlagte sluttrapport inneheld rapportering på måloppnåing i avtaleperioden, bruk av belønningsmidlar i 2014 og rapportering på oppfølging av tiltaksplanen frå 2011. Eventuelle avvik frå tiltaksplanen er det gjort greie for der det er aktuelt. For å få eit komplett bilete av alle tiltaka som er gjennomførte, syner vi til dei årlege rapporteringane i avtaleperioden.

Oppfølging av grunnlaget for avtalen om belønningsmidlar

Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune har gjennom avtalen om tildeling av belønningsmidlar for perioden 2011 -2014 forplikta seg slik tabellen under viser:

Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune har gjennom avtalen om tildeling av belønningsmidlar forplikta seg til å:	Status	
Sende årleg rapportering til Samferdselsdepartementet.	Sluttrapport 2014.	✓
Fastsetja tiltaksplan for 2011-2014.	Vedteke i fylkesutvalet og byrådet november/desember 2011.	✓
Politiske vedtak om bruk av restriktive virkemidlar innan utgangen av 2011 og lovnad om ytterlegare tiltak dersom tiltaka ikkje fører til måloppnåing.	Vedtak om auke av bompengeretakstane, kontinuerleg arbeid for sambruksfelt og brev datert 31. oktober 2012 med stadfesting om ytterlegare tiltak.	✓
Effektmål 1: Den samla biltrafikken i bompengeringen i Bergen skal ikkje auka i avtaleperioden sjølv om befolkninga og/eller talet på arbeidsplassar aukar.	Ikkje fullt oppnådd. Auken er på 1,6% i avtaleperioden.	✓
Effektmål 2: Biltrafikken inn mot Bergen sentrum skal i periodar med stor andel av arbeidsreiser reduserast med 5 % i 4 års perioden.	Oppnådd. Trafikken målt i YDT er redusert med 5,0% i avtaleperioden.	✓

Måloppnåing

Effektmål 1

Den samla biltrafikken i bompengeringen i Bergen skal ikkje auka i avtaleperioden sjølv om befolkninga og/eller talet på arbeidsplassar aukar.

Biltrafikken i bomringen i Bergen har i perioden 2010 -2014 auka med 1,6 %. Det er 1,6 % meir enn målsetjinga for perioden. Det siste året er biltrafikken redusert med 1,1%. Trafikken i 2014 var lågare enn i 2011,2012 og 2013.

Merknader

Forseinka statleg godkjenning

Trafikkutviklinga dei siste to åra er positiv i høve effektmål 1, sjølv om trafikken for heile perioden er noko over effektmålet. I følge avtalen mellom Samferdselsdepartementet, Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune frå 20.6.2010, kan ikkje byområdet lastast for forseinking eller manglande oppfølging av tiltak staten har ansvaret for. Staten har ansvaret for at takstauken i bompengeringen kom eit halvt år for seint i høve til tiltaksplanen, og for at det ikkje vart gjeve løyve til å etablera sambruksfelt på Fjøsangerveien i 2012, noko som har svekka incentiva for samkøyring og mindre bilbruk. Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune føresette også at heimlane for miljødifferensierte bompengar og lågutsleppssoner snarleg ville ligga føre, slik at nytt takstopplegg kunne implementerast i den reviderte bompengordninga i løpet av perioden.

Utføresett elbil utvikling

Avtalen om belønningsmidlar skil ikkje mellom fossilbilar og elbilar, men utviklinga i talet på elbilar i bomringen i Bergen er blitt langt høgare enn føresett. Elbil- utviklinga er positiv i høve til formåla for belønningsordninga om miljø og helse, men ikkje i høve til framkome. Trekkjer ein ut elbilane frå trafikkteljingane, har talet på fossilbilar gått ned frå 141 473 i 2010 til 139 687 i 2014. Det er ein nedgang på 1,3% i avtaleperioden.

Stor folkevekst

Det er føresett at effektmål1 skal oppfyllast sjølv om folketalet aukar. Men folketalet i Bergensområdet har auka mykje i perioden og over SSB sin prognose om middels nasjonal vekst. Folketalet i Bergensområdet har auka frå 390 554 i 2010 til 416 008. Det er ein auke på 6,5%. Prognosen for middel nasjonal vekst la til grunn ein auke på 5,5%. Folketalet i Bergen har auka frå 256 600 til 271 949. Det er ein auke på 6,0%. Prognosen om middels nasjonal vekst var på 5,7 %

Stor vekst i arbeidsplassar

Det er føresett at effektmål 1 skal oppfyllast, sjølv om talet på arbeidsplassar aukar. Det ligg ikkje føre talmateriale for 2014. Men talet på arbeidsplassar i Bergen har i perioden 2010 – 2013 auka frå 155 379 til 164 696. Det er ein auke på 6%. I Bergensområdet er auken 5,7%.

Auka gjennomgangstrafikk og trafikkvekst frå omlandskommunane

Teljingar frå Statens vegvesen i Bergen sentrum syner at andelen gjennomgangstrafikk har auka frå 55% til 57% i avtale-perioden (sentrumsretta trafikk har gått ned). Det er mykje trafikk som kjem frå kommunane rundt Bergen. Trafikken frå omlandskommunane dvs. utanfor avtaleområdet, målt på dei fire bruene rundt Bergen, syner ein trafikkvekst på 10,3% frå 2010 til 2014 (ÅDT- auke frå 60 397 til 66 623). Trass i trafikkpresset frå omlandskommunane, har ein i Bergen langt på veg lukkast i å oppfylla målsetjinga i effektmål 1.

Effektmål 2

Biltrafikken inn mot Bergen sentrum skal i periodar med stor andel av arbeidsreiser (rushtida) reduserast med 5 % i 4 års perioden.

Sentrumsretta rushtrafikk målt i YDT er 5,0 % lågare i 2014 enn i 2010. Det er i samsvar med målsetjinga for perioden.

Fleire kollektivreisande

Talet på kollektivtrafikkpåstigningar i Bergen er 45,6 millionar i 2014 - ein auke på 3,2% frå 2013. Talet på påstigningar er omlag 44% høgare i 2014 enn i 2010. Reisevaneundersøkinga frå 2013 syner at det har skjedd eit trendbrot i Bergen kommune frå 2008 til 2013. Færre køyrer bil, fleire nyttar kollektivtransport og fleire går.

Betydninga av Belønningsordninga

Belønningsordninga har vore eit viktig finansielt bidrag i arbeidet med å leggja til rette for mindre bilbruk og meir bruk av kollektivtransport, sykkel og gange i Bergensområdet. Fokuset på miljøvenleg transport og bevisstgjeringsom miljøvenleg transport har auka og ordninga har lagt eit nytt grunnlag for statleg engasjement i bytransportpolitikken. Overgangen frå eittårige avtalar til fireårige avtalar har gjeve rom for langsiktig og heilskapleg planlegging og betre prioriteringar i plan- og byggeprogramma.

Ver vennleg å ta kontakt med Bjørn Inge Midtgård (Bjorn.Inge.Midtgard@hfk.no), om det skulle vera behov for ytterlegare opplysningar og informasjon.

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Bjørn Inge Midtgård
seniorrådgjevar

Vedlegg:

Bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i Bergensområdet. Sluttrapport 2011 – 2014.

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.